

Marlena Ballak

Obowiązki podmiotów publicznych i podmiotów gospodarczych w ramach
narodowego programu rozwoju gospodarki niskoemisyjnej

Szczecin, 15 kwietnia 2016 r.

GOSPODARKA NIESKOEMISYJNA

zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju, mających na celu zmniejszenie emisji, osiąganych m.in. poprzez wzrost innowacyjności i wdrożenie nowych technologii, zmniejszenie energochłonności, utworzenie nowych miejsc pracy, a w konsekwencji sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarki krajowej

REGULACJE I DOKUMENTY STRATEGICZNE

PAKIET KLIMATYCZNO - ENERGETYCZNY

- 1) 09.05.1992 r. Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz. U. z 1996 r. nr 53, poz. 238)
- 2) 11.12.2008 r. program „3 x 20%” do 2020 r.
- 3) 24.10.2014 r. program redukcji CO₂ o 40% i OZE 27%
- 4) 12.12. 2015 r. COP21 w Paryżu

DOKUMENTY STRATEGICZNE

- 1) „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”,
- 2) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów – inicjatywa przewodnia strategii „Europa 2020”,
- 3) „Plan działania w dziedzinie energii do 2050 roku,”
- 4) „Plan działań na rzecz przejścia do konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej w 2050 roku”,
- 5) „Plan na rzecz efektywności energetycznej z 2011 roku”,
- 6) „Ramy polityczne na okres 2020 – 2030 dotyczące klimatu i energii”,
- 7) „Strategia zielonego wzrostu OECD”.
- 8) „Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju”
- 9) Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, Konkurencyjna gospodarka, Sprawne Państwo”
- 10) Dziewięć strategii horyzontalnych, a w szczególności:
 - „Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki” (wiodąca wobec NPRGN),
 - „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko”,
 - „Strategia rozwoju transportu”,
 - „Strategia zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa oraz
 - „Krajowa strategia rozwoju regionalnego”.

REGULACJE W POLSCE

- 1) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku **Prawo energetyczne** (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, ze zm.)
- 2) Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. **o odnawialnych źródłach energii** (Dz. U. z 2015 r. poz. 478)
- 3) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. **o efektywności energetycznej** (Dz. U. 2011 Nr 94, poz. 551 z późn. zm.)
- 4) Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. **o wspieraniu termomodernizacji i remontów** (Dz. U. 2008 Nr 223, poz. 1459)
- 5) 10 listopada 2009 r. **Polityka energetyczna państwa do 2030 r.** (obecnie założenia nowej Polityki energetycznej do 2050 r.)
- 6) **Narodowy program rozwoju gospodarki niskoemisyjnej**

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

CEL PROGRAMU NISKOEMISYJNEGO

- 1) Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu **zrównoważonego rozwoju** kraju.
- 2) Niskoemisyjne **wytwarzanie energii**. Energia jest niezbędna na każdym etapie gospodarki o zamkniętym obiegu, stąd tak ważne jest by pozyskiwać ją w sposób przyjazny środowisku i po możliwie najniższej cenie (OZE).
- 3) Poprawa **efektywności** gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami skutkująca redukcją odpadów na składowiskach i zwiększeniem stopnia ich powtórnego wykorzystania.
- 4) Rozwój **zrównoważonej produkcji** - obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo. W ramach celu kluczowe jest zidentyfikowanie działań przyczyniających się do wytwarzania produktów, które nie tylko będą bardziej przyjazne środowisku, ale po zakończonym cyklu życia staną się ponownym zasobem.
- 5) Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności, obejmująca sektor transportu i handlu.
- 6) Promocja wzorców **zrównoważonej konsumpcji**. Bez zmian w sferze świadomości nie jest możliwe wykreowanie popytu na zrównoważone produkty, a tym samym przejście od gospodarki linearnej do cyrkularnej.

NISKOEMISYJNE WYTWARZANIE ENERGII

1. **Modernizacja infrastruktury** krajowego systemu elektroenergetycznego

a. Modernizacja i rozbudowa krajowego systemu elektroenergetycznego dopasowana do **wymagań rozwijającego się rynku OZE**

- Optymalizacja zarządzania źródłami energii w sieci dystrybucyjnej 110 kV pod kątem maksymalnego wykorzystania potencjału niskoemisyjnych źródeł energii
- Rozwój inteligentnych sieci elektroenergetycznych (smart grid) oraz inteligentnego pomiaru energii elektrycznej (smart metering), co pozwoli zmaksymalizować stopień wykorzystania zasobów rozlokowanych w całym systemie dostarczania energii

b. Modernizacja i rozbudowa krajowego systemu elektroenergetycznego przyczyniająca się do **ograniczenia strat przesyłowych**

c. Rozwój **wysokosprawnej poligeneracji i kogeneracji**

- Opracowanie i wdrożenie długoletniego systemu wsparcia operacyjnego dla wysokosprawnej kogeneracji
- Wycofanie wsparcia dla budowy kotłowni,
- Opracowanie systemu wsparcia inwestycyjnego dedykowanego technologii trójgeneracji.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

- 1) Rozwój energetyki prosumenckiej
- 2) Rozwój biogazowni
- 3) Rozwój energetyki wiatrowej na polskich obszarach morskich
- 4) Zrównoważone wykorzystanie biomasy
- 5) Wykorzystanie kolektorów słonecznych do ogrzewania wody
- 6) Upowszechnienie wykorzystania pomp ciepła i gruntowych wymienników ciepła do celów grzewczych

PODMIOTY PUBLICZNE I PODMIOTY GOSPODARCZE

- obowiązki

ZINTERGOWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT)

to forma współpracy samorządów współfinansowana ze środków Funduszy Europejskich. Partnerstwa miast i otaczających je gmin oraz władze województw wspólnie ustalają cele i wskazują inwestycje niezbędne do ich osiągnięcia. Środki na ich realizację pochodzą z Regionalnego Programu dla województwa. Formuła ta umożliwia wyjście poza sztywne granice administracyjne samorządów, co przekłada się na większe oddziaływanie realizowanych przedsięwzięć.

GMINA – NOWY PLAN STRATEGICZNY

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

to dokument, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy (lub kilku gmin) w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, czyli ograniczającej emisję. Kluczowym elementem jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy. Powinny one być: konkretnie określone, mierzalne, realne i określone w czasie.

Plan ma również za zadanie określić, jak gmina zrealizuje wyznaczone cele. Należy więc opisać działania planowane (inwestycyjne i nieinwestycyjnie), sposób ich finansowania oraz metodę monitoringu realizacji planu w kolejnych latach - co najmniej na okres 2014-2020.

Podstawą opracowania planu jest wykonanie rzetelnej inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych z obszaru gminy, opartej na jej bilansie energetycznym. Należy w niej ująć budynki publiczne i mieszkalne, transport, gospodarkę odpadami oraz przemysł i usługi.

CEL PLANU GOSPODARKI NISKIEMISYJNEJ W GMINIE

- 1) ograniczenie emisji gazów,
- 2) ochrona klimatu,
- 3) wykorzystanie źródeł OZE,
- 4) poprawa jakości powietrza i życia mieszkańców,
- 5) poprawa efektywności energetycznej,
- 6) zapewnienia spójności ww. działań z wieloletnimi planami finansowymi w gminach oraz innymi planami i dokumentami strategicznymi w gminie.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

- 1) wskazanie obszarów objętych planem
- 2) wskazanie podmiotów uczestniczących w planie
- 3) wskazanie działań jakie będą podejmowane w zakresie:
 - a) zadań inwestycyjnych, tj.: budynki, instalacje, transport, gospodarka odpadami, produkcja energii
 - b) zadań nie inwestycyjnych np. szkoleń, działań promocyjnych
- 4) mierniki osiągnięcia celów
- 5) szczegółowy Plan wdrażania i monitorowania planu
- 6) źródła finansowania
- 7) spójności z innymi planami

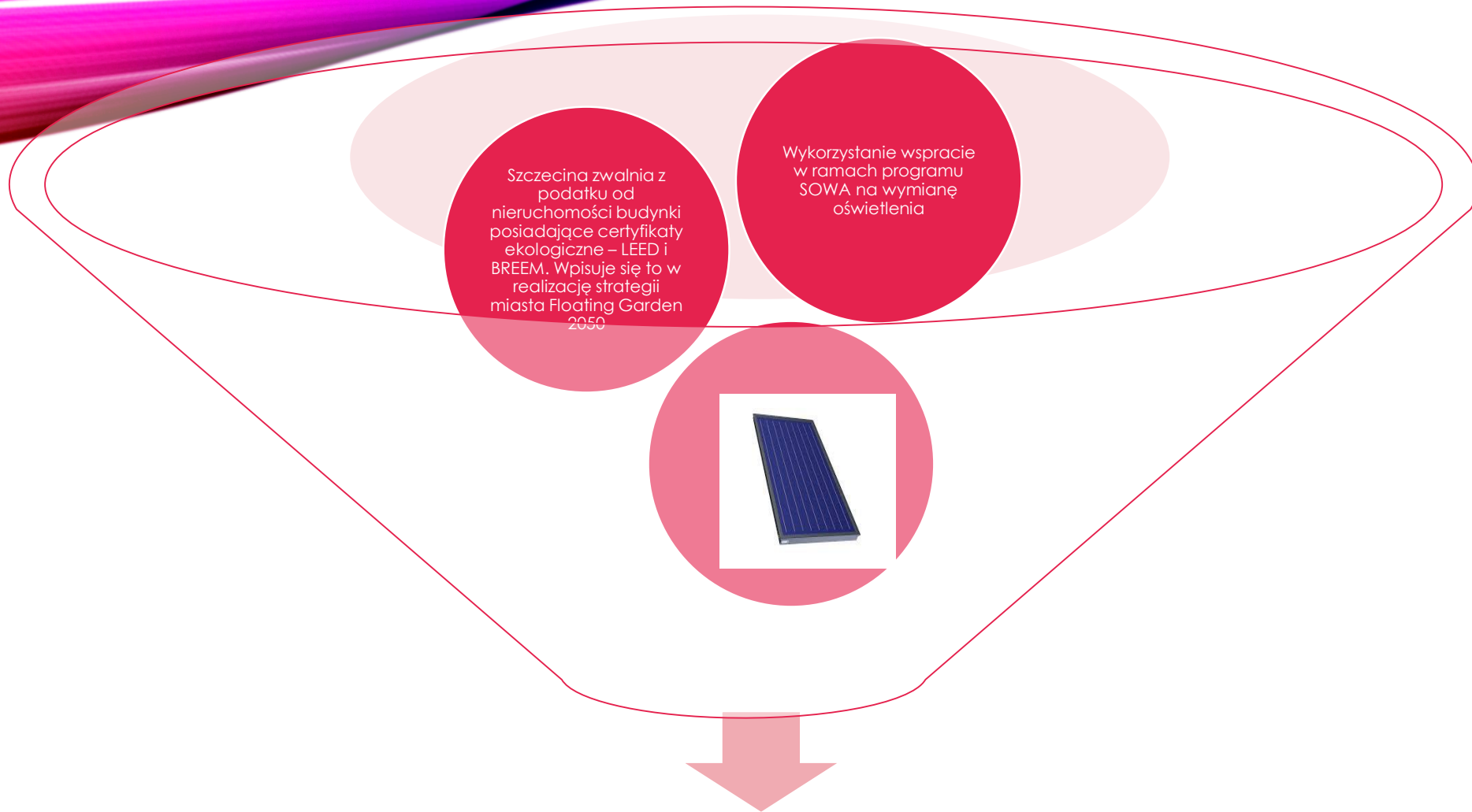
SKUTKI BRAKU PLANU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ W GMINIE

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest:

- 1) niezbędny do pozyskania fundusze unijne w latach 2014-2020. Stąd też zbieżność perspektywy czasowej PGN z nową perspektywą finansową UE, która służy realizacji „Strategii Europa 2020”. Jednym z celów tematycznych polityki spójności w latach 2014-2020 jest właśnie wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
- 2) pomocny w uzyskaniu finansowanie działań z innych komplementarnych źródeł: Programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) w latach 2014-2020, funduszy EOG oraz środków krajowych dysponowanych przez NFOŚiGW.

PODMIOTY GOSPODARCZE A TWORZENIE SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW DLA ROZWOJU NISKOEMISYJNEJ GOSPODARKI

- 1) Upowszechnianie stosowania **metod oceny całego cyklu** życia produktów w przedsiębiorstwach
- 2) Stworzenie lokalnych **sieci doradców** ds. audytu środowiskowego
- 3) Upowszechnianie **nowych modeli biznesowych** sprzyjających rozwojowi gospodarki o zamkniętym obiegu
- 4) Upowszechnianie **zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw** (CSR) w zarządzaniu przedsiębiorstwami.
- 5) Wprowadzenie do instrumentów **wsparcia dla przedsiębiorstw** dodatkowych kryteriów premiujących inwestycje obejmujące prace B+R oraz wdrożenie (absorpcję) technologii niskoemisyjnych
- 6) Stworzenie **platformy informacji** na temat dostępnych technologii niskoemisyjnych

Przykłady wykorzystania narodowego programu gospodarki niskoemisyjnej

Dziękuję za uwagę